

PRIESTERĪBAS UN
PALĪGORGANIZĀCIJU
VADĪTĀJU

R O K A S G R Ā M A T A

PRIESTERĪBAS UN
PALĪGORGANIZĀCIJU
VADĪTĀJU

R O K A S G R Ā M A T A

Izdevusi
Pēdējo Dienu Svēto Jēzus Kristus Baznīca
Soltleiksītija, Jūta

Saturs

Ievads	1
Priesterība	4
Palīgorganizācijas	11
Mācību programma un skolotāju pilnveidošana	15
Vadības apmācība	17
Baznīcas materiālu iegūšana un ģimenes vēstures pētišanai nepieciešamās informācijas atrašana	22

Sadale

Priesterības un palīgorganizāciju vadītāju rokasgrāmata ir domāta priesterības un palīgorganizāciju vadītājiem, kuri ir jauni Baznīcā un kuriem ir neliela Baznīcas pieredze. Tāpat tā būs noderīga vadītājiem labāk izveidotos apgabalos. Rokasgrāmatā tiek paskaidroti principi un rīcības secība, lai palīdzētu priesterības un palīgorganizāciju vadītājiem pildīt savus aicinājumus.

© 2001 by Intellectual Reserve, Inc.
Visas tiesības saglabātas.
Printed in Germany

Angļu val. teksta apstiprinājums: 3/01
Tulkojuma apstiprinājums: 11/07
Priesthood and Auxiliary Leaders Guidebook tulkojums.
Latvian 31178 153

Ievads

Baznīca ir sagatavojusi šo rokasgrāmatu, lai palīdzētu priesterības un palīgorganizāciju vadītājiem uzzināt savu aicinājumu pienākumus un to, kā tos pildīt. Visiem vadītājiem un citiem Baznīcas locekļiem jāpalīdz pildīt Baznīcas misija—aicināt visus ļaudis “nākt pie Kristus un tapt pilnveidotiem Viņā” (Moronija gr. 10:32). Lai pildītu šo misiju, vadītāji palīdz Baznīcas locekļiem:

- Sludināt Jēzus Kristus evaņģēliju visām tautām un ciltīm, valodām un tautībām. Mācīt evaņģēliju, dodot liecību pēc Gara pamudinājuma.
- Pilnveidot svētos. Palīdzēt ticībai jaunpievērstiem attīstīties Baznīcā, nodrošinot, ka tiem Baznīcā ir draugs un uzdevums, un viņi tiek baroti ar Dieva vārdu. Palīdzēt locekļiem piedalīties priekšrakstos, slēgt evaņģēlija derības, censties pildīt baušļus, kā viņi ir solījuši, kalpot saviem līdzilvēkiem, rūpēties par nabadzīgajiem un trūcīgajiem un draudzēties citam ar citu, lai stiprinātu un vienotu svētos.
- Izpirkt mirušos. Apzināt mirušos priekštečus un izpildīt tempļa priekšrakstus to labā, ciktāl tas saprātīgi iespējams, lai ģimenes sagatavotu paaugstināšanai.

Evaņģēlija sludināšana

Tas Kungs prasa, lai Baznīcas locekļi sludinātu evaņģēliju. Vadītājiem tas jā dara pašiem un jāierosina un jāiedvesmo arī citi Baznīcas locekļi to darīt. Daži no veidiem, kā sludināt evaņģēliju:

- Sniegt labu paraugu, dzīvojot pēc evaņģēlija principiem.
- Pastāstīt draugiem un ģimenes locekļiem par evaņģēliju un svētībām, kādas tas nes viņu dzīvē.
- Palīdzēt apgabala vai pilnlaika misionāriem.
- Plānot pasākumus un programmas cilvēku iepazīstināšanai ar evaņģēliju.

Sludināt evaņģēliju var arī, palīdzot locekļiem sagatavoties kalpošanai par

pilnlaika misionāriem. Vadītāji var palīdzēt jauniešiem gatavoties kalpošanai, rosinot vecākus gatavot savus bērnus misijām un mudinot pensionētus precētos pārus kalpot misijās. Turklāt, viņi var ieteikt Baznīcas locekļiem iekrāt naudu, lai samaksātu par savām misijām un atbalstītu misionārus finansiāli.

Draudzes prezidenta vadībā draudzes misijas vadītājs (kad aicināts) koordinē misionāru darbu draudzē.

Svēto pilnveidošana

Svēto pilnveidošana nozīmē rosināt un palīdzēt katram Baznīcas loceklim katru dienu dzīvot pēc evaņģēlija, lai gatavotos paaugstināšanai. Svēto pilnveidošanai ir gan garīgā, gan laicīgā puse.

Garīgā sagatavošana

Vadītājiem ir nemitīgi jālūdz iedvesma, lai zinātu, kā palīdzēt Baznīcas locekļiem vairot savu garīgo spēku. Vadītāji var palīdzēt locekļiem

sagatavoties garīgi, mācot viņiem evaņģēliju un mudinot viņus dzīvot saskaņā ar to. Vadītājiem ir jāmudina viņi nākt pie Tā Kunga ar lūgšanām, gavēšanu, Svētā Vakarēdiena pieņemšanu un Svēto Rakstu un Pēdējo Dienu praviešu mācību lasīšanu. Vadītājiem ir jāgādā izdevības kalpot, jānodrošina, lai Baznīcas sanāksmes ir garīgi iedvesmojošas, un jāizrāda mīlestība, kalpojot Baznīcas locekļiem personiski.

Palīdzot svētajiem pilnveidoties, galvenokārt jāpievērš uzmanība atsevišķiem cilvēkiem un ģimenēm. Baznīcas pienākums ir atbalstīt un stiprināt ģimenes un mājas dzīvi. Mājas ir vissvarīgākā vieta evaņģēlija mācīšanai un tās locekļu vadībai. Vadītājiem ir jāmudina ģimenes locekļi citam citu mīlēt un kalpot, uzsverot, ka vecāku pienākums ir mācīt bērniem evaņģēliju un regulāri vadīt ģimenes mājvakarus.

Visiem Baznīcas locekļiem ir jāgatavojas saņemt tempļa svētības. Baznīcas locekļu pienākumi to saņemšanai ir izklāstīti *Ģimenes rokasgrāmatā* (31180 153). Vadītāji var palīdzēt Baznīcas locekļiem gatavoties tempļa svētību saņemšanai, mācot viņiem par templi. Vadītājiem ir jārosina locekļi dzīvot cienīgi, lai iegūtu un tiem vienmēr būtu derīga tempļa apmeklējuma rekomendācija, saņemtu savu tempļa endaumentu

un piedalītos tempļa saistīšanas priekšrakstos, kur tas ir iespējams. Cienīga persona ir tāda, kas noslēgusi derības ar To Kungu, piemēram, kristīšanās derību, un uzcītīgi cenšas šīs derības pildīt.

Fiziskā un laicīgā sagatavošana

Vadītāji var palīdzēt Baznīcas locekļiem gatavoties apmierināt savas materiālās un laicīgās vajadzības, mācot viņiem pašpalāvēību un gatavošanos neparedzētiem notikumiem.

Vadītāji var mācīt locekļiem dzīvot pēc desmitās tiesas un gavēšanas likuma, mudināt viņus dzīvot savu līdzekļu robežās, un nozīmēt apmeklējuma un mājskolotājus, lai tie uzraudzītu un palīdzētu viņiem.

Vadītājiem ir jāsameklē un jāpalīdz rūpēties par nabadzīgajiem un trūcīgajiem draudzē un jāmaca draudzes locekļi darīt tāpat.

Ģimenes rokasgrāmātā meklējiet papildu informāciju, kā Baznīcas locekļi var apmierināt savas materiālās vajadzības.

Tempļa priekšraksti un ģimenes vēsture

Papildus saviem tempļa priekšrakstiem, Baznīcas locekļi palīdz izpirkt mirušos, apzinot savus priekštečus un izpildot tempļa priekšrakstus par tiem. Sākumā Baznīcas locekļiem galvenokārt uzmanība jāvelta savu priekšteču pirmajām četrām paaudzēm. Vadītāji var palīdzēt locekļiem, iepazīstinot viņus ar mācībām par mirušo izpirkšanu, mudinot viņus iesniegt priekšteču vārdus tempļa darbam un izpildīt tempļa priekšrakstus, kur iespējams, par saviem priekštečiem un citiem mirušajiem.

Priesterība

Priesterība ir Dieva spēks un pilnvaras. Caur to Viņš veic Savu darbu un godību, kas nozīmē “īstenot cilvēka nemirstību un mūžīgu dzīvi” (skat. Mozus gr. 1:39). Jēzus Kristus pieļauj cienīgiem vīriešu dzimuma Baznīcas locekļiem būt par Viņa priesterības nesējiem. Kad viņi tiek ordinēti priesterībā, tie var būt pilnvaroti veikt Tā Kunga darbu, piemēram, sludināt evaņģēliju, izpildīt priesterības priekšrakstus un kalpot, kā aicināti, Dieva valstībā uz zemes.

Baznīcā ir divas priesterības: Melhisedeka un Ārona priesterība (skat.

M&D 107:1). Debesu sūtņi atjaunoja priesterības pilnvaras uz zemes caur pravieti Džozefu Smitu.

Melhisedeka priesterība

Melhisedeka priesterība ir augstākā priesterība. Tā ir nosaukta kāda Augstā priesterā vārdā, kurš dzīvoja Ābrahāma laikā (skat. M&D 107:2–5). Brāļiem, kas nes Melhisedeka priesterību, ir spēks un pilnvaras ieņemt vadības amatus Baznīcā un pārraudzīt evaņģēlija sludināšanu. Kad viņi tiek aicināti, viņi var prezidēt misijās, apgabalos, draudzēs un kvorumos.

Pirms vīrieša ordinēšanas Melhisedeka priesterības amatā vispirms viņam ir jāpiesūķir Melhisedeka priesterība. Pēc tam viņš tiek ordinēts kādā šīs priesterības amatā. Šie amati var būt eldera, Augstā priesterā, patriarha, Septiņdesmitā un apustuļa amati. Misijas vai apgabala priesterības vadītāji organizē brāļus, kuriem ir Melhisedeka priesterība, elderu kvorumos misijā vai apgabalā. Katra elderu kvoruma priekšgalā ir prezidents. Viņš kvoruma locekļiem māca to pienākumus un veicina brālīgumu kvoruma locekļu starpā. Draudzē visi brāļi, Melhisedeka priesterības nesēji, ir elderu kvoruma locekļi.

Elders un elderu kvoruma prezidijs

Elderu pienākums ir mācīt, izskaidrot, kristīt un pārraudzīt Baznīcu. Bez Ārona priesterības amatu pilnvarām un pienākumiem, elderi drīkst arī dot Svētā Gara dāvanu, iesvaidīt un svētīt slimos un izpildīt citus priekšrakstus (skat. "Priesterības priekšraksti un svētības" mācību līdzeklī *Ģimenes rokasgrāmata*). Priesterības vadītāju pilnvaroti, elderi drīkst vadīt Baznīcas sanāksmes, ja nav klāt neviena pilnvarota Augstā priesterā. (Skat. M&D 20:42–45; 107:11.)

Kad draudzei ir cienīgi vīrieši Melhisedeka priesterības nesēji, misijas vai apgabala prezidijs Gara vadīts, draudzē var organizēt elderu kvorumu, uzaicinot un izraugot kvoruma prezidentu no kvoruma locekļu vidus.

Elderu skaitam pieaugot draudzē, misijas prezidijs var aicināt un izraudzīt divus padomniekus elderu kvoruma prezidentam. Elderu kvorumā var būt līdz 96 locekļiem. Kvorums dod paraugu, palīdzību un norādījumus tēviem un citiem kvoruma locekļiem.

Elderu kvoruma prezidents darbojas apgabala vai misijas prezidenta pārraudzībā un tam atskaitās. Kvoruma prezidents strādā arī draudzes prezidenta vadīts kā draudzes priesterības izpildkomitejas un draudzes padomes loceklis. Kvoruma prezidents vada kvoruma locekļus draudzē un rāda tiem paraugu. Viņš strādā kopā ar draudzes prezidentu, lai organizētu un pārraudzītu māj-mācību un nodrošinātu, ka Baznīca saglabā aktīvus kontaktus ar visiem draudzes locekļiem.

Kvoruma prezidents māca kvoruma locekļiem evaņģēliju un viņu Melhisedeka priesterības pienākumus (skat. M&D 107:89). Viņš rosina tos kalpot ar prieku un pazemību, sevišķi pildot savus vīra un tēva pienākumus. Tāpat viņš māca tiem, kā izpildīt priesterības priekšrakstus, un plāno kalpošanas projektus un pasākumus, kas palīdz locekļiem veidot kvoruma brālīgas attiecības. Viņš ir atbildīgs par kvoruma locekļu garīgo un laicīgo labklājību.

Elderu kворuma prezidents nozīmē mājskolotājus, kuriem ir Melhisedeka priesterība, un pieaugušos (19-gadīgus un vecākus), kam ir Ārona priesterība, un ar draudzes prezidenta apstiprinājumu, viņš nozīmē jaunekļus, kuri ir skolotāji un priesteri Ārona priesterībā, par mājskolotājiem. Mājskolotāji tiek nozīmēti kā pārinieki personisku interviju laikā. Ar draudzes prezidenta apstiprinājumu, eldru kворuma prezidents var nozīmēt Baznīcas locekļa sievu, kuras vīrs ir Melhisedeka priesterības nesējs, apmeklējumos pavadīt vīru, kad ir īpaši vajadzīgs precēts pāris.

Kvoruma prezidents māca kворuma locekļiem mājniecības mērķus (skat. 6–7. lpp.) un iedvesmo viņus labi tos pildīt. Kvoruma prezidija locekļi regulāri intervē mājskolotājus, lai saņemtu atskaiti par viņu apmeklējumiem un uzzinātu Baznīcas locekļu vajadzības.

Elderu kворuma prezidents pārrauga mājniecību un pastāvīgi informē draudzes prezidentu par mājniecības apmeklējumiem un draudzes locekļu vajadzībām un rūpēm, par kurām uzzina no mājniecības apmeklējumiem.

Kvoruma prezidents rosina kворuma locekļus piedalīties Baznīcas sanāsmēs un pasākumos un kalpot tai. Viņš palīdz neordinētiem vīriešiem un tiem, kas ir vecāki par 18 gadiem un kuriem ir Ārona priesterība, gata-

voties Melhisedeka priesterības saņemšanai un līdzdalībai tempļa priekšrakstos. Mājskolotāji palīdz šajā darbā, bet nereti prezidentam ir personiski jāpalīdz saviem kворuma locekļiem.

Augstais priesteris, patriarhs, septiņdesmitais un apustulis

Sīkāku informāciju par Augstā priesteri, patriarha, septiņdesmitā un apustuļa amatiem skat. grāmatā *Evanģēlija principi*, 20. nodaļa.

Mājniecība

Mājskolotāji ir priesterības brāļi, kas ir aicināti palīdzēt priesterības vadītājiem pārraudzīt un stiprināt draudzes locekļu ticību. Par mājskolotājiem var kalpot vīrieši, kam ir Melhisedeka un Ārona priesterība, izņemot diakonus.

Mājskolotājiem ir regulāri jāapmeklē draudzes locekļi, izrādot tiem mīlestību, mācot evaņģēliju un aicinot viņus nākt pie Kristus. Mājskolotājiem ir jārosina tēvi lūgt un labi rūpēties par savām ģimenēm. Mājskolotāji

palīdz draudzes locekļiem slimības, tuvinieka zaudējuma, vientulības, bezdarba un citu sevišķu vajadzību reizēs. (Skat. M&D 20:51, 53, 59.)

Savas nozīmētās ģimenes apmeklējot, mājskolotāji pārstāv To Kungu, draudzes prezidentu un kvoruma prezidentu. Viņi uzzina par ģimenes locekļu interesēm un vajadzībām un izrāda patiesu interesi par viņiem. Gara iedvesmoti, mājskolotāji cenšas mācīt evaņģēliju, attīstīt un stiprināt apmeklējamo cilvēku un viņu ģimenes locekļu ticību. Ja iespējams, katram mājskolotājam ir jābūt pāriniekam.

Mājskolotājiem vajadzētu:

- Uzturēt aktīvus kontaktus ar katru nozīmēto Baznīcas locekli.
- Atzīt tēvu par ģimenes galvu (vai māti, vai neprecētu ģimenes locekli, kur mājās nav tēva) un palīdzēt viņam vadīt savus ģimenes locekļus ceļā uz nemirstību un mūžīgu dzīvi.
- Palīdzēt Baznīcas locekļiem kopt ticību Jēzum Kristum, daloties ar viņiem vēstījumā no Svētajiem Rakstiem vai dzīvo praviešu, *Augustākā prezidija* vai *Liahonas* vēstījumiem.
- Lūgt kopā ar viņiem un svētīt tos, kurus apmeklē.
- Informēt ģimeni par sanāksmēm, kvoruma un draudzes pasākumiem,

un sevišķiem projektiem, un palīdzēt viņiem piedalīties tajos.

- Ziņot elderu kvoruma prezidentam (vai draudzes prezidentam, ja draudzē nav elderu kvoruma) par Baznīcas locekļu attīstību.
- Mudināt un palīdzēt ģimenes locekļiem saņemt visus svarīgākos evaņģēlija priekšrakstus un pildīt noslēgtās derības.
- Rosināt locekļus veikt misionāru darbu, ģimenes vēstures un tempļa darbu.

Priekšraksti un svētības

Priesterības priekšraksti ir Tā Kunga atklāti svēti akti, kurus izpilda priesterības pilnvarotais. Priesterības svētības tiek dotas dziedināšanai, mierinājumam un uzmundrināšanai. Priesterības priekšrakstu piemēri ir kristīšana un svētīšana, un Svētā Vakarēdiena pasniegšana. Dažus priekšrakstus drīkst izpildīt brāļi, kas ir Ārona priesterības nesēji, bet vairumu priekšrakstu izpilda Melhisedeka priesterības nesēji (skat. "Ārona priesterība" šajā ceļvedī un *Ģimenes rokasgrāmatā*).

Draudzes prezidentiem un elderu kvoruma prezidentiem ir jānāca brāļi, kā izpildīt priekšrakstus. Šiem vadītājiem jāpalīdz arī ģimeņu tēviem gatavoties un kļūt cienīgiem izpildīt priekšrakstus ģimenes locekļiem. Brāļiem, kas izpilda priekšrakstus un svētības, ir jāgatavo sevi, dzīvojot pēc evaņģēlija

principiem, un jālaujas Svētā Gara vadībai. Katru priekšrakstu un svētību viņi izpilda cienīgā veidā. Katrs priekšraksts ir jāizpilda:

1. Jēzus Kristus Vārdā.
2. Ar priesterības pilnvarām.
3. Atbilstoši priekšrakstiem, lietojot noteiktus vārdus vai iesvētītu eļļu.
4. Ja nepieciešams, ar nozīmētā priesterības vadītāja, kuram ir dotas atbilstošās atslēgas, pilnvarojumu. *Priekšraksti, kuriem ir nepieciešams priesterības vadītāja pilnvarojums, ir vārdu un svētības došana bērniem, kristīšanas un konfirmācijas, priesterības piešķiršana un ordinēšana priesterības amatā, Svētā Vakarēdiena svētīšana un pasniegšana, un kapu iesvētīšana.*

Norādījumus par konkrētiem priekšrakstiem un svētībām skat. *Ģimenes rokasgrāmatā*.

Ārona priesterība

Ārona priesterība ir “pielikums lielākajai jeb Melhisedeka priesterībai”

(M&D 107:14). Tā nosaukta Ārona, Mozus brāļa, vārdā, jo tā tika piešķirta viņam un viņa pēcnācējiem. Brāļiem, kuriem ir Ārona priesterība, ir pilnvaras izpildīt noteiktus priesterības priekšrakstus. Priesteri drīkst izpildīt kristīšanas, svētīt Svēto Vakarēdienu un ordinēt priesterus, skolotājus un diakonus. Priesteri un skolotāji drīkst sagatavot Svēto Vakarēdienu. Priesteri, skolotāji un diakoni drīkst pasniegt svēto Vakarēdienu. (Skat. M&D 107:13–14, 20.)

Kad cilvēkam piešķir Ārona priesterību, viņu ordinē kādā no šīs priesterības amatiem. Tie ir diakona, skolotāja un priestera amati. Pēc Gara pamudinājuma un ja pēc Ārona priesterības nesēju skaita nepieciešams, draudzes prezidents, kas ir Ārona priesterības prezidents draudzē, organizē brāļus, kuriem ir tāds pats amats, diakonu (vecums 12–13), skolotāju (vecums 14–15) un priesteru (vecums 16–18) kvorumos.

Draudzes prezidents, kam ir Ārona priesterības prezidija atslēgas, ir Ārona priesterības prezidents draudzē. Viņš ir arī priesteru kvoruma prezidents un drīkst aicināt divus cienīgus priesterus kalpot par saviem palīgiem priesteru kvorumā. Viņš drīkst arī aicināt cienīgu skolotāju un cienīgu diakonu kalpot attiecīgi par skolotāju un diakonu kvorumu prezidentiem. Lai pilnveidotu šo kvorumu prezidijus, viņš vai nozīmēts padom-

nieks var uzaicināt divus padomniekus skolotāju un diakonu kворuma prezidentiem. Kad kворumiem ir pietiekams jaunekļu skaits, draudzes prezidija loceklis drīkst aicināt jaunu vīrieti katrā kворumā kalpot par kворuma sekretāru. Draudzes prezidents izrauga savus palīgus priesteru kворumā un arī skolotāju un diakonu kворumu prezidentus. Draudzes prezidija loceklis izrauga padomniekus un sekretārus kворumu prezidijos.

Pēc priesterības sanāksmes ievaddaļas, Ārona priesterība satiekas draudzes prezidenta vadībā, atsevišķi no Melhisedeka priesterības nesējiem.

Kad draudzes prezidents organizē Ārona priesterības kворumus, viņš, Gara vadīts, uzaicina brāļi, kam ir Melhisedeka priesterība vai priestera amats Ārona priesterībā, kalpot par Jauno vīriešu biedrības prezidentu. Jauno vīriešu biedrības prezidents strādā kopā ar draudzes prezidiju un Ārona priesterības kворuma prezidijiem, lai palīdzētu katram kворuma loceklim stiprināt savu ticību Jēzum Kristum un vairotu viņa izpratni un apņēmību dzīvot saskaņā ar atjaunotā evaņģēlija principiem.

Ārona priesterības mērķis ir palīdzēt katram, kas ordinēts šajā priesterībā:

- Pievērsties Jēzum Kristus evaņģēlijam un dzīvot saskaņā ar tā mācībām.

- Uzticīgi kalpot priesterības aicinājumos un pildīt katra priesterības amata pienākumus.
- Novadīt saturīgus dievkalpojumus.
- Dzīvot cienīgi un gatavoties, lai saņemtu Melhisedeka priesterību un piedalītos tempļa priekšrakstos.
- Gatavoties kalpot godājamā pilnlaika misijā.
- Iegūt tik augstu izglītības līmeni, cik iespējams, un gatavoties kļūt par cienīgu vīru un tēvu.
- Pienācīgi cienīt sievietes, meitenes un bērnus.

Draudzes prezidents strādā kopā ar Ārona priesterības kворuma prezidijiem, lai plānotu kворuma sanāksmes, kalpošanas projektus un pasākumus, un palīdzētu sasniegt šos mērķus. Pasākumiem jānotiek labvēlīgā vidē, kur jaunieši var sadraudzēties, veikt kalpošanu un attīstīt iemaņas kopā ar citiem, kuriem ir līdzīgi uzskati un uzvedības normas.

Ārona priesterības kворuma prezidiji un Jauno Sieviešu organizācijas klašu prezidiji, sadarbībā ar Ārona priesterību un Jauno Sieviešu organizācijas pieaugušiem vadītājiem, var plānot apvienotus Ārona priesterības un Jauno Sieviešu organizācijas pasākumus draudzes prezidenta uzraudzībā. Apvienotus pasākumus sauc par kopējiem pasākumiem.

Diakons

Kristītu un konfirmētu jaunekli var ordinēt par diakonu, kad viņš ir vismaz 12 gadus vecs. Diakoniem parasti uzdod pasniegt Svēto Vakarēdienu, rūpēties par Baznīcas ēkām un teritoriju, palīdzēt rūpēties par trūcīgajiem ļaudīm un pildīt īpašus uzdevumus, piemēram, gavēšanas ziedojumu vākšanu.

Diakonu kворumā var būt līdz 12 diakoniem (skat. M&D 107:85).

Skolotājs

Jauneklis, ja viņš ir tā cienīgs, var tikt iecelts par skolotāju, kad viņš ir vismaz 14 gadus vecs. Papildus visām diakonu pilnvarām un pienākumiem, skolotāji sagatavo Svēto Vakarēdienu un kalpo kā mājskolotāji.

Skolotāju kворumā var būt līdz 24 skolotājiem (skat. M&D 107:86).

Priesteris

Par priesteriem var iecelt šī amata cienīgus brāļus, kad viņi ir vismaz 16 gadus veci. Parasti ticībai jaunpievērstie pieauguši vīrieši tiek ordinēti par priesteriem, līdz viņiem ir pietiekama pieredze, lai tiktu ordinēti par elderiem.

Papildus diakona un skolotāja pilnvarām un pienākumiem, priesteri drīkst arī kristīt, svētīt Svēto Vakarēdienu un vadīt sanāksmes, ja nav klāt neviena Melhisedeka priesterības nesēja (skat. M&D 20:46-51).

Priesteru kворumā var būt līdz 48 priesteriem (skat. M&D 107:87-88).

Palīgorganizācijas

Draudzē vispirms tiek nodibināta priesterības organizācija. Pieaugot draudzes locekļu skaitam, un ja ir vadītāji un sanāksmes vietas, draudzes prezidents var priesterībai organizēt palīgorganizācijas, kad viņš nolēm j par to nepieciešamību. Šīs palīgorgan izācijas ir Sieviešu Palīdzības biedrība, Jauno vīriešu biedrība, Jauno sieviešu biedrība, Sākumskola un Svētdienas skola.

Iekams draudzē vēl nav pietiekami daudz sieviešu, jaunietes un bērnu, lai sadalītu atsevišķās palīgorganizāciju grupās, viņi satiekas kopā apmācībai Sieviešu Palīdzības biedrības prezidentes vadībā.

Sieviešu Palīdzības biedrība

Sieviešu Palīdzības biedrība palīdz priesterības vadītājiem, rosinot pieaugušās māsas (18-gadus vecas un vecākas) stiprināt ticību Kungam Jēzum Kristum. Biedrība palīdz sievietēm un viņu ģimenēm nākt pie Kristus un dzīvot cienīgi, lai saņemtu Svētā Gara vadību. Biedrības māsas māca un apgūst evaņģēlija mācības, veic kristīgu kalpošanu, attīsta mājas iekārtošanas iemaņas, stiprina ģimenes attiecības, kalpo un atbalsta katru māsu.

Ja draudzē ir vismaz divas sievietes, Baznīcas locekles, draudzes prezidents var organizēt Sieviešu Palīdzī-

bas biedrību. Draudzes prezidenta vadībā Palīdzības biedrības prezidentei ir šādi pienākumi:

- Vada nodarbību pieaugušām sievietēm (18-gadus vecām un vecākām) svētdienās, kamēr vīrieši un jaunie vīrieši ir priesterības sanāksmē.
- Darbojas kopā ar draudzes prezidentu, lai apspriestu sieviešu, jauniešu un bērnu vajadzības un pasākumus.
- Palīdz draudzes prezidentam sameklēt un rūpēties par tiem, kas nonākuši trūkumā.

Jauno vīriešu biedrība

Skat. "Ārona priesterība" 8.–10. lpp. šajā rokasgrāmatā.

Jauno sieviešu biedrība

Draudzes prezidijam būtībā ir tāda pašā atbildība par 12 līdz 18 gadus vecām jauniešiem, kā par šī vecuma jaunekļiem.

Jauno Sieviešu biedrība palīdz meitenēm (12 līdz 17) pievērsties Jēzus

Kristus evaņģēlijam, godāt savus vecākus, gatavoties noslēgt un pildīt svētās tempļa derības, kļūt par cienīgām sievietēm un mātēm un veikt kalpošanu. Jaunās sievietes saņem evaņģēlija apmācību svētdienas sanāksmēs un darbdienu pasākumos.

Jaunās sievietes 12 līdz 17 gadu vecumā var tikties atsevišķi no Palīdzības biedrības, kad draudzes prezidents pārliecinās, ka draudzē ir pietiekami daudz jaunu sieviešu. Viņš var organizēt tās "Bišu stropiņu" klasēs (12–13 gadus vecas), "Rožu meiteņu" klasēs (14–15 gadus vecas) un "Lauras" klasēs (16–17 gadus vecas). Draudzes prezidents var aicināt un izraudzīt cienīgu jaunu sievieti katrā klasē par klases prezidenti. Draudzes prezidija loceklis var aicināt un izraudzīt vēl divas jaunas sievietes par padomniecēm katrai prezidentei un klases sekretāri, kad klasē ir pietiekams skaits jaunu sieviešu.

Draudzes prezidenta vadībā Jauno Sieviešu prezidijs (pieaugušās sievietes) strādā kopā ar draudzes prezidiju un Jauno Sieviešu klašu prezidijiem (meitenēm), lai stiprinātu katras jaunas sievietes ticību Jēzum Kristum un vairotu viņas izpratni un apņēmību dzīvot saskaņā ar Atjaunotā evaņģēlija principiem. Svētdienas evaņģēlija mācības un veselīgi darbdienas pasākumi var palīdzēt sasniegt šos mērķus.

Jauno Sieviešu klašu prezidiji un Ārona priesterības kvoruma prezidiji sadarībā ar Jauno Sieviešu organizācijas un Ārona priesterības pieaugušiem vadītājiem un draudzes prezidenta uzraudzībā var plānot apvienotas Jauno Sieviešu organizācijas un Ārona priesterības pasākumus. Apvienotos pasākumus sauc par kopējiem pasākumiem.

Sākumskola

Sākumskola māca bērniem (vecumā no 3–11 gadiem) Jēzus Kristus evaņģēliju un palīdz tiem dzīvot pēc tā. Sākumskolā bērni jūtas gaidīti, izjūt Pestītāja mīlestību un evaņģēlija dāvāto prieku.

Sākumskolas motīvs ir: “Visi tavi bērni būs Tā Kunga mācīti; un liels būs tavu bērnu miers” (3. Nefijs 22:13). Sākumskola palīdz priesterības vadītājiem pildīt Baznīcas misiju, mudinot bērnus mācīties Svētos Rakstus, lūgt un sekot Pestītāja paraugam. Sākumskolas mērķi ir šādi:

- Mācīt bērniem, ka viņi ir Dieva bērni un ka Debesu Tēvs un Jēzus Kristus mīl tos.
- Palīdzēt bērniem mācīties mīlēt Debesu Tēvu un Jēzu Kristu.
- Palīdzēt bērniem gatavoties kristīties, saņemt Svēto Garu un pildīt savas kristību derības un solījumus.
- Palīdzēt bērniem augt savā evaņģēlija ieceres izpratnē un dot izdevības tiem dzīvot pēc evaņģēlija principiem.
- Palīdzēt zēniem gatavoties priesterības saņemšanai un būt cienīgiem izmantot priesterību, lai svētītu un kalpotu citiem.
- Palīdzēt meitenēm gatavoties kļūt par tikumīgām jaunām sievietēm, izprast priesterības un tempļa svētības un kalpot citiem.

Priesterības un sākumskolas vadītāji un skolotāji palīdz vecākiem mācīt saviem bērniem Jēzus Kristus evaņģēliju, kad tie meklē un saņem Gara vadību. Sākumskolā katram bērnam ir nepieciešama gādīgo skolotāju un vadītāju mīlestība, sevišķi tiem, kas nāk no mājām, kurās trūkst stipra atbalsta dzīvošanai pēc evaņģēlija.

Kad ir pietiekams bērnu skaits, viņi tiek atsevišķi no sievietēm un jauniešiem klases un “Sanāksim kopā” nodarbībām, kas notiek Svētdienas skolas un Palīdzības biedrības, un

Jauno Sieviešu organizācijas sanāksmju laikā. Draudzes var organizēt Sākumskolas vecuma bērniem īpašam gadījumam piemērotas nodarbības citā dienā, nevis svētdienā. Sīkāki norādījumi attiecībā uz "Sanāksim kopā" un darbdienu nodarbībām ir saņemami no priesterības vadītājiem.

Svētdienas skola

Svētdienas skola palīdz 12–gadus veciem un vecākiem Baznīcas locekļiem un interesentiem mācīties Jēzus Kristus evaņģēliju un dzīvot saskaņā ar evaņģēlija principiem, dodot svētdienas sanāksmēs garīgu spēku un apmācību. Svētdienas skolas skolotāji rosina Baznīcas locekļus:

- Mācīties Svētos Rakstus.
- Pildīt baušļus.
- Piedalīties svarīgos priekšrakstos un pildīt ar tiem saistītās evaņģēlija derības.

Svētdienas skolu pārrauga Svētdienas skolas prezidijs. Iespējamos skolotājus prezidents rekomendē draudzes prezidentam. Draudzes prezidijs aicina un izrauga skolotājus mācīt Svētdienas skolas klases. Kad jauniešu un pieaugušo skaits ir mazs, tie satiekas kopā, bet kad viņu skaits ir lielāks, viņi var tikties atsevišķi klases nodarbībai.

Mācību programma un skolotāju pilnveidošana

Mācību programma

Baznīca sagādā priesterības kvoruma un palīgorganizāciju mācību programmas materiālus. Apgabala prezidijs dod norādījumus attiecībā uz materiāliem, kādi izmantojami katru gadu. Norādījumi tiek sagādāti ar ikgadēju materiālu sūtījumu no Baznīcas materiālu sadales vai pakalpojumu centra. Publikācijā *Informācija par mācību programmu priesterību un palīgorganizāciju vadītājiem* (36363 153), kas pieejama caur priesterības vadītājiem, ir dots pārskats par Baznīcas mācību programmu. Vadītāji un skolotāji tiek rosināti izmantot vienīgi apstiprinātos

Baznīcas mācību materiālus un izvairīties no citu izdevumu lietošanas.

Augstākā prezidija vēstījumi, *Apmeklējuma mācību vēstījumi* un publikācijas *Liahonā* sniedz materiālu, lai precizētu un bagātinātu stundas mācību programmas rokasgrāmatās. Šie materiāli ir pieejami iespiestā un elektroniskā veidā Baznīcas oficiālajā Interneta lapā www.lds.org. Kur *Liahona* ir pieejama, katrai ģimenei būtu to jāpasūta.

Skolotāju pilnveidošana

Vecākiem, vadītājiem un skolotājiem ir svēts pienākums mācīt Jēzus

Kristus evaņģēliju. Ar viņu pūlīņiem citi var mācīties, kā pielietot evaņģēlija patiesības ikdienas dzīvē. Tas Kungs ir teicis: “Es dodu jums pavēli, lai jūs mācītu cits citam valstības mācību. Māciet uzcītīgi, un Mana labvēlība jūs pavadīs” (M&D 88:77–78).

Draudzes prezidijs ir atbildīgs par mācīšanas kvalitāti draudzē. Kad draudze ir pietiekami spēcīga, prezidijs aicina brāli vai māsu kalpot par draudzes skolotāju pilnveidošanas koordinētāju.

Sīkāku informāciju par mācīšanu un skolotāju pilnveidošanu skat. mācību līdzeklī *Mācīšanas rokasgrāmata*.

Vadības apmācība

Pestītāja paraugs

Mūsu Pestītājs, Jēzus Kristus, ir devis Baznīcas locekļiem teicamu paraugu, kam vadītāji var sekot savās ģimenēs un Baznīcā. Viņš mīlēja Savu Tēvu un mīlēja cilvēkus. Viņš kalpoja. Viņš dzīvoja, lai kalpotu citiem, palīdzētu apspiestajiem un dotu cerību drosmi zaudējušiem.

Jēzus saprata Savu aicinājumu un bija lūgšanu pilns un uzcītīgs, to pildot. Viņš vienmēr pildīja Sava Tēva gribu un godināja Viņu, nemeklējot godību Sev. Viņš ziedoja visu cilvēkiem, upurējot Savu dzīvību pie krusta, tā izpērkot visu cilvēku grēkus.

Kā vadītāji sekos Pestītāja paraugam, tā Viņš vairo viņu spēju veikt Viņa darbu. Viņš iedvesmos tos zināt, kas tiem sakāms un darāms (skat. M&D 100:6). Vadītāji patiesi kļūs par Viņa līdzkalpotājiem, ceļot Dieva valstību. Viņi kļūs par Svēto Rakstu apguvējiem, mācīsies evaņģēlija mācības un principus, un centīsies mācīt tos tiem, kuriem kalpo.

Vadītāju rakstura īpašības

Ticība

Savas kalpošanas uz zemes laikā Pestītājs pieteica Saviem mācekļiem kopt ticību (skat. Mateja ev. 17:14–21;

Lūkas ev. 8:22–25). Vadītājiem Baznīcā ir jābūt ticībai, ka Jēzus Kristus ir mūsu Pestītājs un grēku Izpircējs. Šo ticību viņi attīsta ar lūgšanu, Svēto Rakstu mācīšanos, paklausību un grēku nožēlošanu. Kopjot ticības sēklu, tā iesakņosies mūsos un nesīs augļus, kas ir paši dārgākie un saldākie (skat. Almas gr. 32:42).

Mīlestība

Glābējs ir teicis: “Jaunu bausli Es jums dodu, ka jūs cits citu mīlat, kā Es jūs esmu mīlējis, lai arī jūs tāpat cits citu mīlētu. No tam visi pazīs, ka Jūs esat Mani mācekļi, ja jums būs mīlestība savā starpā” (Jāņa ev. 13:34–35). Vadītājiem ir jāmīl ļaudis, par kuriem Tas Kungs ir devis tiem atbildību. Ja vadītāji mīlēs ļaudis, viņi gribēs tiem kalpot, mācīt tos un palīdzēt viņiem iegūt savu pestīšanu.

Pasaulē cilvēki reti uzskata vadītājus par kalpiem. Taču ar Saviem vārdiem un paraugu Pestītājs mācīja, ka vadītājiem jākalpo ļaudīm, kurus tie vada. Viņš teica Divpadsmit mācekļiem: “Un, ja kas jūsu starpā grib būt pirmais, tas lai ir jūsu kalps” (skat. Mateja ev. 20:27). Kalpojot citiem, mēs kalpojam Tam Kungam (Mateja ev. 25:31–40; Mosijas gr. 2:17).

Paklausība

Jēzus Kristus deva teicamu paklausības un pakļāvības paraugu Debesu Tēva gribai (skat. Mateja ev. 26:39;

Jāņa ev. 5:30). Vadītājiem ir jāpilda Tā Kunga baušļi, lai viņi varētu būt par paraugu citiem un būt cienīgi saņemti vadību no Svētā Gara. Paklausība pierāda mīlestību uz To Kungu (skat. Jāņa ev. 14:15).

Tā Kunga baušļi tiek atklāti Svētajos Rakstos, pateicoties Baznīcas vadītājiem un Svētā Gara pamudinājumiem. Kā vadītāji pildīs šos baušļus, tā Tas Kungs palīdzēs tiem pildīt viņu aicinājumus.

Vienotība

Savā lielajā starpnieka lūgšanā Pestītājs lūdza, lai tie, kas tic Viņam, ir viens, tāpat kā Viņš un Viņa Tēvs ir viens (skat. Jāņa ev. 17:20–23). Vienotība ir svarīga panākumu gūšanai katrā Baznīcas organizācijā. Priesterības un palīgorganizāciju prezidentiem nevajadzētu strādāt neatkarīgi no saviem padomniekiem. Prezidiji var paveikt daudz vairāk, kad tie ir vienoti un kopā apspriežas.

Uzupurēšanās

Kāds bagāts jauneklis jautāja Pestītājam, kas viņam jā dara, lai iemantotu mūžīgu dzīvību. “Turi baušļus,” Tas Kungs viņam teica. Jauneklis atbildēja, ka kopš jaunām dienām viņš ir turējis baušļus un tad jautāja: “Kā man vēl trūkst?” Zinot, kas jaunajam vīrietim sirdī, Jēzus lika viņam pārdot visu, kas tam ir, atdot to nabagiem un tad sekot Viņam. Bet

jauneklis "aizgāja noskumis, jo tam bija daudz mantas." (Skat. Mateja ev. 19:16–22).

Šajā gadījumā Tas Kungs mācīja, ka vadītājiem jābūt gataviem upurēt visu, Viņam sekojot. Līdzīgi bagātajam jauneklī, vadītāji var būt aicināti upurēt savu mantu, vai arī viņiem var prasīt ziedot savu laiku, talantus un personiskās intereses, lai sekmētu Tā Kunga darbu. Kad vadītāji upurēsies Tā Kunga un Viņa Valstības labā, Viņš apsola svētīt tos visās lietās (skat. Mateja ev. 19:29; M&D 97:8–9).

Vadības uzdevumi

Mērķu noteikšana

Vadītāji uzzina, ka viņu aicinājumos ir svarīgi ar lūgšanām meklēt Tā Kunga vadību attiecībā uz to, ko Viņš vēlas, lai viņi dara. Mērķu noteikšana ar Gara vadību palīdzēs tiem veikt Tā Kunga doto darbu.

Uzrādot mērķi, vadītājam ir jāplāno, kā to sasniegt. Piemēram, apgabala prezidents var uzstādīt mērķi apgabalā palielināt apmeklētību Svētā Vakarēdiena sanāksmēs. Viņa plāns varētu ietvert lūgumu draudžu prezidentiem aicināt visus draudzes locekļus apņemties apmeklēt Svētā Vakarēdiena sanāksmes.

Vadītāji var rosināt draudzes locekļus noteikt un sasniegt personiskos mēr-

ķus. Vadītāji var ierosināt mērķus atsevišķiem cilvēkiem, bet viņiem jāuzstāda pašiem savi mērķi un jāplāno to sasniegšana.

Plānošana un uzdevumu sadale.

Tālāk sniegtie rīcības posmi palīdzēs priesterības un palīgorganizāciju vadītājiem plānot sanāksmes, pasākumus, kalpošanas projektus un mērķus Tā Kunga darba veikšanai un var būt noderīgi, lai veidotu draudzību starp Baznīcas locekļiem un tai nepiederīgajiem. Šāda rīcība palīdzēs vadītājiem organizēt mājniecību un Sieviešu Palīdzības biedrības apmeklējuma mācīšanu. Tāpat tas palīdzēs priesterības vadītājiem aicināt draudzes locekļus kalpot draudzes amatos.

1. Plānojiēt un organizējiēt! Vadītāji plāno visas sanāksmes, pasākumus un uzdevumus ar evaņģēlija mērķi. Šos plānus sastādot, vadītāji lūdz citiem, piemēram, saviem padomniekiem, dalīties idejās un palīdzēt ar organizēšanu.
2. Lūdziet Dievu! Vadītāji lūdz Gara pamudinājumus un padomu, kad viņi sastāda un īsteno plānus. Tāpat viņi lūdz padomu, lai zinātu, kuri cilvēki viņiem jāaicina, lai tie palīdzētu darbā.
3. Uzticiet citiem uzdevumus! Labs vadītājs aicina palīgā citus, tāpēc ka zina, ka nespēj visu darīt pats, un viņam tas arī nav jādara. Viņš uztic

pienākumus, lai palīdzētu citiem vairot viņu spējas, tā dodot tiem pieredzi. Viņš paskaidro tiem plānu. Tad viņš dod konkrētus uzdevumus katram cilvēkam, paskaidrojot pienākumus un svētības par uzdevuma veikšanu.

4. Palīdziet un atbalstiet! Pēc izlānošanas, lūgšanām un pienākumu sadales, vadītājs atbalsta tos, kuriem ir uzticējis atbildību. Viņš māca tiem, kas viņiem jāzina, un piedāvā palīdzību, bet neveic citiem dotos uzdevumus. Viņš apliecina savu mīlestību un pašlīdzi un rosina tos izmantot pašiem savas idejas un iedvesmu, nevis pastāv uz to, lai vienmēr lietas tiktu darītas tā, kā izlēmis viņš. Vadītājs dod citu norādījumu vai liek tiem savu rīcību mainīt tikai tad, kad tas ir nepieciešams.
5. Novediet visu līdz galam! Pēc uzdevuma došanas, vadītājs periodiski prasa paveiktā atskaiti. To viņš var darīt neoficiālā sarunā, sanāksmes laikā vai personiskā intervijā. Atskaites laikā vadītājs pateicas konkrētajam cilvēkam un izsaka sirsnīgu uzslavu un uzmuntrinājumu. Tāpat viņš var pārrunāt, kā uzdoto darbu varētu paveikt labāk.
6. Novērtējiet! Kad darbs ir veikts, vadītājs novērtē to kopā ar ikvienu

iesaistīto cilvēku. Viņš izsaka pateicību, pārrunā izdarītā vērtību un var iedot personai vēl kādu citu uzdevumu.

Darba kārtības sastādīšana

Darba kārtība ir sanāksmes plāns. Tajā var iekļaut lūgšanas, garīgas dziesmas, pārrunas, paziņojumus, darījumus, atskaites par uzdevumiem, jaunus uzdevumus un citus svarīgus jautājumus. Rakstveida dienas kārtība palīdz vadītājam panākt, lai sanāksmē tiktu pārrunāti vissvarīgākie jautājumi, un nodrošināt, ka sanāksmes laiks tiek saprātīgi izmantots. Tā viņam palīdz arī sanāksmi novadīt gludi un lietīšķi.

Dienas kārtību parasti sastāda sanāksmes priekšsēdētājs. Viņš vai viņa raugās, lai dienas kārtībā tiktu ietverts viss, kas ir nepieciešams sanāksmes mērķa sasniegšanai. Darba kārtības sastādītājs nosaka, cik daudz laika prasīs katrs jautājums. Ja visu jautājumu aplūkošanai laika pietrūkst, viņš dažus no tiek iekļauj nākamās sanāksmes dienas kārtībā.

Sanāksmju vadīšana

Sanāksmes priekšsēdētājs ir cilvēks, kas to vada. Viņš nosauc to cilvēku vārdus, kas skaitīs lūgšanas, runās, diriģēs mūziku, darīs vēl ko citu sanāksmē. Viņam jābūt godbijīgam un sanāksme jāvada, kā to liek Tā Kunga Gars.

Priekšsēdētājs var vadīt sanāksmi pats vai arī palūgt kādu citu vadīt to pēc viņa norādījumiem. Piemēram, draudzes prezidents var palūgt kādu no saviem padomniekiem noturēt Svētā Vakarēdiena sanāksmi. Tāpat kворuma prezidents var palūgt kādu no saviem padomniekiem novadīt kворuma sanāksmi. Tas pats princips var tikt ievērots palīgorganizāciju sanāksmēs.

Padomes

Tas Kungs pārvalda Savu valstību ar padomju palīdzību. Tiem, kas vada padomju sanāksmes, piemēram, draudzes padomes sanāksmi, priesterības izpildkomitejas sanāksmi, un priesterības un palīgorganizāciju prezidiju sanāksmes (skat. *Draudzes rokasgrāmatu*), ir jāpielieto šādi svarīgie principi:

- Koncentrējiet uzmanību evaņģēlija mācībām un principiem, nevis hipotētiskiem jautājumiem.

- Piegrieziet vērību cilvēkiem un tam, kā stiprināt viņus evaņģēlija izpratnē, vienmēr atceroties turēt konfidenciālu informāciju droši aizsargātu.
- Veiciniet brīvu un atklātu domu izteikšanu, dodot visiem iespēju tikt sadzirdētiem. Vadītājiem ir jāklausa, kā arī jārunā.
- Atbalstiet un palīdziet realizēt prezidējošo vadītāju lēmumus.
- Vadiet padomes ar mīlestību un gādīgām rūpēm par visu vajadzībām un labklājību.

Konfidencialitātes ievērošana

Vadītāji nedrīkst nevienam atklāt konfidenciālu informāciju, vienalga, vai tā rodas oficiālās intervijās vai neoficiālās sarunās. Intervijām, grēksūdzēm, desmitās tiesas un attiecīgās personas citu iemaksāto ziedojumu lielumam jāpaliek pilnīgi konfidenciali. Ja vien cilvēks to neatļauj, vadītājs nedrīkst ar citiem pārrunāt personiska rakstura lietas, kas attiecas uz šo cilvēku, pat ne ar padomniekiem vai ar šī cilvēka laulāto draugu. Vadītājs, kas nevēlīgi izturas pret konfidenciālu lietu stingru turēšanu slepenībā, var vājināt to cilvēku liecības un ticību, kuriem viņš kalpo, un mazina viņu uzticību un pašāvību uz vadītāju.

Baznīcas materiālu iegūšana un ģimenes vēstures pētīšanai nepieciešamās informācijas atrašana

Vietējie vadītāji un citi Baznīcas locekļi var saņemt Baznīcas materiālus, tai skaitā Svētos Rakstus, mācību kursus, Baznīcas žurnālus, tempļa apģērbus un drānas no sava Baznīcas materiālu sadales vai pakalpojumu centra, no Soltleikas materiālu sadales centra vai pasūtot, izmantojot Baznīcas oficiālo

interneta lapu, kas atrodama pēc adreses www.lds.org.

Informāciju par ģimenes vēstures pētīšanas darbu var iegūt interneta lapā, kas atrodama pēc adreses www.familysearch.org.

PĒDĒJO DIENU SVĒTO
JĒZUS KRISTUS
BAZNĪCA

